

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การดำเนินงานด้านต่างประเทศ และทิศทางในอนาคต ของกรมควบคุมมลพิษ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมควบคุมมลพิษ
กันยายน 2561

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

การดำเนินงานด้านต่างประเทศ และทิศทางในอนาคต ของกรมควบคุมมลพิษ

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมควบคุมมลพิษ
กันยายน 2561

คำนำ

การดำเนินงานด้านต่างประเทศเป็นหนึ่งในภารกิจสำคัญที่ทุกประเทศกำหนดเป็นนโยบายเพื่อแสดงบทบาทและศักยภาพของประเทศในระดับนานาชาติ รวมถึงรักษาผลประโยชน์ของประเทศ อันจะนำมาซึ่งความมั่นคงและการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน จัดทำเอกสาร “การดำเนินงานด้านต่างประเทศและทิศทางในอนาคตของกรมควบคุมมลพิษ” ขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเป้าหมายและทิศทางการทำงานของเจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องในการวางแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานของกรม การกำหนดโครงการ/กิจกรรม การจัดเตรียมหรือจัดสรรงบประมาณ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ แนวโน้ม และนโยบายด้านการจัดการมลพิษที่สำคัญของประเทศและระหว่างประเทศ

เอกสารฉบับนี้ แบ่งเป็น ๓ ด้าน (๑) พันธกรณี/อนุสัญญา/ความตกลงระหว่างประเทศด้านการจัดการสารเคมีและของเสียและคุณภาพอากาศ (๒) ความร่วมมืออาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมและความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมการลุ่มน้ำโขง และ (๓) ความร่วมมือทางด้านวิชาการระดับทวิภาคีด้านการจัดการมลพิษ ซึ่งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ กอง/ศูนย์ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันกำหนดงานสำคัญและทิศทางในอนาคตของกรมควบคุมมลพิษเกี่ยวกับงานด้านต่างประเทศเพื่อใช้เป็นข้อมูลและกรอบการดำเนินงานในการปฏิบัติงานความร่วมมือต่างประเทศและการวิเทศสัมพันธ์

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน มา ณ โอกาสนี้

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กรมควบคุมมลพิษ
กันยายน 2561

สารบัญ

	หน้า
พันธกรณี/อนุสัญญา/ความตกลงระหว่างประเทศ	
๑. อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด	๑
๒. อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน	๒
๓. อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตราย และสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ	๔
๔. อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท	๕
๕. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี	๖
๖. เครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง	๘
ความร่วมมืออาเซียน	
๑. คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย	๙
๒. คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง	๑๐
๓. ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน	๑๑
๔. ความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมการภูมิภาคน้ำโขง	๑๒
ความร่วมมือทางด้านวิชาการ	
๑. ความร่วมมือไทย - สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	๑๓
๒. ความร่วมมือไทย - ญี่ปุ่น	๑๔
๓. ความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐเกาหลี	๑๖
๔. ความร่วมมือไทย - ใต้หวัน	๑๖
๕. ความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)	๑๘
๖. ความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐสิงคโปร์	๑๙

พันธกรณี/อนุสัญญา/ความตกลง

๑. อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด (Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and Their Disposal)

• เป้าหมาย

๑. ลดการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายให้เหลือน้อยที่สุด โดยการจัดการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. บำบัดและกำจัดของเสียอันตรายใกล้กับแหล่งกำเนิดมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
๓. ลดการก่อกำเนิดของเสียอันตรายทั้งในเชิงปริมาณและความเป็นอันตราย
๔. พิจารณารายละเอียดของอนุสัญญาบาเซล กำหนดระบบ กลไก มาตรการทางด้านกฎหมาย วิชาการเพื่อปฏิบัติตามอนุสัญญาบาเซล

• การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. ดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจจากการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล สมัยที่ ๑๓
๒. ดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจจากการประชุม Open-ended Working Group of the Basel Convention (OEWG) สมัยที่ ๑๑
๓. กำหนดแนวทางด้านเทคนิควิชาการสำหรับการจัดการแก้ไขการส่งออกของเสียอันตรายอย่างผิดกฎหมาย ปี ๒๕๖๐ มีการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการส่งออกของเสียประเภท Metal Residue (Waste) อย่างผิดกฎหมายไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์ โดยวิธีการฝังกลบอย่างถูกหลักวิชาการในประเทศเนเธอร์แลนด์
๔. ผลักดันการยกเว้นประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชน เป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร
๕. เสริมสร้างขีดความสามารถและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตราย โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในแต่ละรุ่นให้กับเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร กรมการค้าต่างประเทศ กรมเจ้าท่า สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑ - ๑๖ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด
๖. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการนำเข้าและส่งออกของเสียอันตราย และการกำจัดของเสียอันตราย โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และจัดทำแนวทางการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตาก เชียงราย สระแก้ว มุกดาหาร และสงขลา

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

๑. ดำเนินการตามพันธกรณีของอนุสัญญาบาเซล มติข้อตัดสินใจจากการประชุมรัฐภาคี
๒. ดำเนินการตามมติข้อตัดสินใจจากการประชุม Open-ended Working Group of the Basel Convention (OEWG) สมัยต่างๆ
๓. เตรียมการประชุมและจัดทำทำที่ของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล ครั้งที่ ๑๔ ปี ๒๕๖๒
๔. ดำเนินการต่อเนื่องในการดำเนินการแก้ไขปัญหาคาร์บอนไดออกไซด์ของเสียประเภท Metal Residue (Waste) อย่างผิดกฎหมายไปยังประเทศเนเธอร์แลนด์
๕. ดำเนินการต่อเนื่องในการผลักดันการยกเว้นประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้ขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนเป็นสินค้าที่ต้องห้ามนำเข้าและห้ามนำผ่านราชอาณาจักร
๖. เสริมสร้างขีดความสามารถและเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในการจำแนก ควบคุม และตรวจสอบ การเคลื่อนย้ายข้ามแดนของเสียอันตรายให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อเนื่อง
๗. เสริมสร้างความเข้มแข็งในการนำเข้า-ส่งออกของเสียอันตราย การกำจัดของเสียอันตรายและการจัดทำแนวทางการจัดการของเสียอันตรายในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษตราด กาญจนบุรี นครพนม และ นราธิวาส

๒. อนุสัญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants: POPs)

- **เป้าหมาย**

๑. ลดและเลิกการผลิต การใช้ และการปลดปล่อยสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (สาร POPs)
๒. ประสานและสนับสนุนหน่วยงานในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม
๓. พิจารณารายละเอียดของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม เสนอแนะแผนปฏิบัติการระดับชาติตามข้อกำหนดและพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม

- **การดำเนินงานปัจจุบัน**

๑. โครงการความร่วมมือภายใต้กองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ๒ โครงการ
 - ๑) โครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)
 - เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศในภูมิภาคเอเชียด้านการตรวจวิเคราะห์และติดตามตรวจสอบสาร POPs เพื่อสนับสนุนการประเมินความมีประสิทธิผลตามพันธกรณีในข้อบทที่ ๑๖ ของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม

- มีประเทศเข้าร่วมโครงการ ๗ ประเทศ คือ ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มอญโกเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และราชอาณาจักรไทย โดยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประเทศผู้นำ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นที่ปรึกษาดำเนินโครงการ

๒) โครงการ Enabling Activities to Review and Update the National Implementation Plan for the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants (POPs)

- เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์ม การจัดทำข้อมูลทำเนียบ (inventory) ของสาร POPs

- ดำเนินงานร่วมกับองค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Industrial Development Organization: UNIDO) ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (MTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เป็นที่ปรึกษาดำเนินโครงการ

๒. จัดทำรายงานของประเทศ (National report) ฉบับที่ ๔ ตามข้อบทที่ ๑๕ ของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม

๓. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน (Persistent Organic Pollutants Review Committee) สมัยที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๑๗ - ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี และเสนอแนะแนวทางการดำเนินงานต่อไป

• ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. เตรียมการประชุมและจัดทำทำที่ของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาสตอกโฮล์ม สมัยที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และสมัยต่างๆ

๒. ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ได้แก่

๑) เสริมสร้างศักยภาพด้านการติดตามตรวจวัดสาร POPs ภายใต้โครงการ Implementation of the POPs Monitoring Plan in the Asian Region (GMP2 Asia)

- เก็บตัวอย่างและส่งวิเคราะห์ห้องปฏิบัติการต่างประเทศและภายในประเทศ ประกอบด้วย (๑) สาร POPs ในบรรยากาศ ณ พื้นที่สะอาด (Passive sampling) (๒) สาร POPs ในน้ำนมมารดา (๓) สาร POPs ในตัวอย่าง National Sample

๒) จัดทำสถานการณ์สาร POPs และแนวนโยบายการจัดการสาร POPs ของประเทศ ภายใต้โครงการ Enabling Activities to Review and Update the National Implementation Plan for the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants

(๑) จัดทำข้อมูลทำเนียบสารมลพิษที่ตกค้างยาวนาน POPs

(๒) ทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ฉบับที่ ๒ (National Implementation Plan: NIP)

(๓) ประสานความร่วมมือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการจัดทำข้อมูลทำเนียบสาร POPs และแผนจัดการระดับชาติเพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ฉบับที่ ๒ โดยการจัดประชุมคณะทำงาน ภายใต้โครงการ ประกอบด้วย

- คณะทำงานกำกับดูแลและประสานดำเนินโครงการ
- คณะทำงานทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติและทำเนียบสาร POPs ประเภทสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์
- คณะทำงานทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติและทำเนียบสาร POPs ประเภทสารเคมีอุตสาหกรรม
- คณะทำงานทบทวนและปรับปรุงแผนจัดการระดับชาติและทำเนียบสาร POPs ประเภทปลดปล่อยโดยไม่ตั้งใจ
- คณะทำงานวิเคราะห์ด้านสังคมและเศรษฐศาสตร์เนื่องจากการใช้สาร POPs

๓. อนุสัญญารอตเตอร์ดัมว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ (Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade: PIC)

- **เป้าหมาย**

๑. ส่งเสริมความร่วมมือและรับผิดชอบร่วมกันในการปกป้องสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากอันตรายของสารเคมี โดยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของสารเคมี ให้มีกระบวนการตัดสินใจในการนำเข้าและส่งออกสารเคมีอันตรายต้องห้ามหรือจำกัดการใช้อย่างเข้มงวดและสุจริตของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่เป็นอันตรายร้ายแรง ให้มีการกระจายข่าวสารการตัดสินใจแก่ภาคีสมาชิก

๒. พิจารณารายละเอียดของอนุสัญญารอตเตอร์ดัม กำหนดท่าทีของประเทศในการเข้าร่วมการประชุมรัฐภาคี การประชุมคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารเคมี เสนอแนะรายชื่อสารเคมีเพิ่มเติมเข้าสู่กระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้า ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอนุวัติตามอนุสัญญารอตเตอร์ดัม

- **การดำเนินงานปัจจุบัน**

๑. สรุปสถานการณ์ด้านการแจ้งการส่งออกสารเคมี ประจำปี ๒๕๖๐
๒. สรุปผลการประชุมคณะกรรมการพิจารณาทบทวนสารเคมี ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๒๓ - ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๐ ณ กรุงโรม สาธารณรัฐอิตาลี และข้อเสนอแนวทางการดำเนินงานต่อไป
๓. พิจารณาและเสนอแนะท่าทีของประเทศไทยในประเด็นกลไกการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญารอตเตอร์ดัม

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

๑. เตรียมการประชุมและจัดทำทำที่ของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam สมัยที่ ๙ ระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และสมัยต่างๆ

๒. จัดทำ ASEAN Joint Position Paper ของอนุสัญญา Rotterdam สมัยที่ ๙ สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา Rotterdam สมัยที่ ๙

๓. ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญา Rotterdam

- แจ้งทำที่การนำเข้า (ยินยอมให้นำเข้า ไม่ยินยอมให้นำเข้า หรือยินยอมให้นำเข้าแต่ต้องทำตามเงื่อนไข) สำหรับสารเคมีแต่ละชนิดในภาคผนวก III ของอนุสัญญาฯ โดยตัดสินใจบนพื้นฐานของมาตรการด้านกฎหมายและการบริหารจัดการ หรือ

- แจ้งทำที่ชั่วคราว (การตัดสินใจชั่วคราว หรืออยู่ระหว่างการพิจารณา) ต่อสำนักเลขาธิการอนุสัญญา (ข้อบทที่ ๑๐.๑ - ๑๐.๘)

๔. เสนอให้มีการควบคุมสารเคมีที่อยู่ในอนุสัญญาที่ยังไม่ควบคุมให้เป็นวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

๕. จัดอบรม/สัมมนา เสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกรณีอนุสัญญา Rotterdam โดยการควบคุมการนำเข้า-ส่งออกของสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ

๔. อนุสัญญามินามาตะว่าด้วยปรอท (Minamata Convention on Mercury)

- **เป้าหมาย**

๑. มุ่งเน้นการลดและเลิกการใช้ปรอทและสารประกอบปรอท ลดการปลดปล่อยทางอากาศ ทางดิน และทางน้ำจากกิจกรรมของมนุษย์

๒. พิจารณารายละเอียดของอนุสัญญามินามาตะ และกำหนดทำที่ของประเทศไทยในการเข้าร่วมประชุม

๓. พิจารณานโยบาย มาตรการ แนวทางการจัดการสารปรอทและการดำเนินงาน

- **การดำเนินงานปัจจุบัน**

๑. เตรียมการสำหรับการประชุม The Asia and the Pacific Regional Consultations in Preparation for the Second Meeting of the Conference of the Parties to the Minamata Convention on Mercury ซึ่งจะจัดระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงเทพมหานคร

๒. เตรียมการประชุมและจัดทำทำที่ของประเทศไทยสำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญามินามาตะ สมัยที่ ๒ ซึ่งจะจัดระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

๓. ขอรับการสนับสนุนโครงการจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก รอบที่ ๗ (GEF-7) ผ่านกลไกการพิจารณาโครงการของคณะทำงานเพื่อกู้ยืมโครงการที่ขอรับการสนับสนุนจากกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก จำนวน ๒ โครงการ

๑) โครงการ Strengthening Capacity for Multi-media Mercury Monitoring in the Asia - Pacific Region ร่วมกับกระทรวงสิ่งแวดล้อม ประเทศญี่ปุ่น

๒) โครงการ Minamata Initial Assessment (MIA) in Thailand ร่วมกับ United Nations Industrial Development Organization (UNIDO)

๔. การจัดทำยุทธศาสตร์โครงการและแผนการจัดสรรเงินกองทุนสิ่งแวดล้อมโลก ซึ่งกรมควบคุมมลพิษ รับผิดชอบที่ประธานและฝ่ายเลขานุการของคณะทำงาน

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

๑. ดำเนินงานตามพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะใน ๔ ประเด็นหลัก

๑) การปรับปรุงกฎหมายภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีของอนุสัญญามินามาตะ

๒) การควบคุมการปลดปล่อยปรอทสู่อากาศ

๓) การควบคุมการปลดปล่อยปรอทสู่ดินและน้ำ

๔) การจัดการของเสียปรอท

๒. จัดทำและปรับปรุงทำเนียบปรอท จัดทำแผนการจัดการระดับชาติ เพื่อการปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะ (National Implementation Plan: NIP) ภายใต้โครงการ Minamata Initial Assessment (MIA) in Thailand

๓. พัฒนาความสามารถในการจัดเก็บตัวอย่างและวิเคราะห์ปรอทและสารประกอบปรอทจากตัวกลางต่างๆ ภายใต้โครงการ Strengthening Capacity for Multi-media Mercury Monitoring in the Asia-Pacific Region

๔. จัดอบรมเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจต่อการปฏิบัติตามอนุสัญญามินามาตะให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. ยุทธศาสตร์การดำเนินงานระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี (Strategic Approach to International Chemicals Management: SAICM)

- **เป้าหมาย**

ผลิตและใช้สารเคมีในทางที่นำไปสู่การลดผลกระทบอันไม่พึงประสงค์ต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมภายในปี ๒๕๖๓ โดยเป็นวิธีอาสาปฏิบัติไม่ใช้กลไกด้านกฎหมาย

- **การดำเนินงานปัจจุบัน**

๑. จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานยุทธศาสตร์การดำเนินการระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมีของประเทศในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๑๔ - ๒๐๑๖ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๙) จัดส่งสำนักเลขาธิการ SAICM

๒. ร่วมยกร่างแผนแม่บทการจัดการสารเคมี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๙

๓. เข้าร่วมการประชุม The Intersessional Process for Considering SAICM and the Sound Management of Chemical and Waste Beyond 2020 เพื่อร่วมจัดทำร่างกรอบแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การดำเนินการระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี และการจัดการสารเคมีและของเสียอย่างปลอดภัยภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

๑. ส่งเสริมให้มีการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการจัดการสารเคมีอย่างเหมาะสมภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ และภายหลังปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

๑) ให้มีการบรรจุประเด็นนโยบายเร่งด่วนและประเด็นอื่นๆ ที่ได้รับความสนใจ (Emerging policy issues and other issues of concern) อาทิ ประเด็นสารมลพิษจากเภสัชภัณฑ์ที่ตกค้างยาวนานในสิ่งแวดล้อม สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์ที่เป็นอันตรายสูง และสารเคมีในผลิตภัณฑ์ ทิศทางและแนวทางเพื่อบรรลุเป้าหมายของการจัดการสารเคมีอย่างเหมาะสมภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Overall Orientation and Guidance on the 2020 Goal: OOG) ในร่างแผนแม่บทการจัดการสารเคมี พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๗๙ เพื่อผลักดันให้มีการดำเนินงานตามกรอบของ SAICM

๒) ส่งเสริมให้หน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานตามภารกิจที่สอดคล้องกับ SAICM อย่างต่อเนื่องผ่านเวทีการประชุม/สัมมนาและช่องทางการสื่อสารต่างๆ

๒. เตรียมการสำหรับการเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศเพื่อกำหนดกรอบทิศทางเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การดำเนินการระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการสารเคมี

๑) การประชุม Open-ended Working Group สมัยที่ ๓ (OEWG-3) ซึ่งจะจัดช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๒) การประชุม The Intersessional Process for Considering SAICM and the Sound Management of Chemical and Waste Beyond 2020 ซึ่งจะจัดช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒

๓) การประชุม The International Conference on Chemicals Management สมัยที่ ๕ (ICCM-5) ในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓)

๓. ลดความเสี่ยงอันตรายจากสารเคมีด้านการเกษตร โดยจัดอบรมให้ความรู้กับผู้ใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย มีกิจกรรมเจาะเลือดเพื่อตรวจสอบสารพิษในเลือดให้กับเกษตรกร

๖. เครือข่ายการติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง (Acid Deposition Monitoring Network in East Asia : EANET)

• เป้าหมาย

ส่งเสริมความร่วมมือของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากปัญหาการตกสะสมของกรดและมลพิษทางอากาศ

• การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. ติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรดจากสถานีตรวจวัดและรายงานศูนย์เครือข่าย (Network Center) ของ EANET เพื่อจัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบประจำปีและรายงานสถานการณ์การตกสะสมของกรดราย ๕ ปี ของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

๒. ส่งเสริมกิจกรรมการควบคุมคุณภาพ (QA/QC) เพื่อให้ได้ข้อมูลผลการติดตามตรวจสอบที่มีคุณภาพสูง

๓. เสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในกลุ่มประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมและทุนวิจัยระยะสั้นในสาขาที่เกี่ยวข้อง

• ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ติดตามตรวจสอบการตกสะสมของกรด จัดทำรายงานผลการติดตามตรวจสอบประจำปี และรายงานสถานการณ์การตกสะสมของกรดของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงอย่างต่อเนื่อง

๒. ส่งเสริมการติดตามตรวจสอบฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า ๒.๕ ไมครอน (PM2.5) และโอโซน

๓. พิจารณาการจัดตั้งศูนย์เครือข่าย (Network Center) แห่งใหม่ของ EANET และห้องปฏิบัติการเปิด (Open Laboratory) เพื่อการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การฝึกอบรม หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

๔. เสริมสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือด้านการจัดการคุณภาพอากาศในระดับภูมิภาคและองค์กรความร่วมมือในระดับนานาชาติ

๕. พัฒนาคู่มือการติดตามตรวจสอบมลพิษทางอากาศและการตกสะสมของกรด เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงทางวิชาการของกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

ความร่วมมืออาเซียน

๑. คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย (ASEAN Working Group on Chemicals and Waste: AWGCW)

- เป้าหมาย

พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลกและขยายความร่วมมือด้านการจัดการของเสียให้ครอบคลุมการจัดการขยะทุกประเภท รวมทั้งขยะอิเล็กทรอนิกส์ โดยดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนงานประชาคม สังคม และวัฒนธรรมอาเซียน ๒๕๖๘ (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025) และแผนปฏิบัติการคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. ปฏิบัติหน้าที่ประธานคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย
๒. จัดเตรียมข้อเสนอโครงการภายใต้แผนงานที่ ๖ การเตรียมความพร้อมและจัดการอุบัติภัยฉุกเฉินจากสารเคมีและของเสียอันตราย ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำ (Lead Country) ในแผนงานนี้

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ดำเนินกิจกรรมด้านสารเคมีและของเสียภายใต้แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN) ภายใต้แผนงานที่ ๖ การเตรียมความพร้อมและจัดการอุบัติภัยฉุกเฉินจากสารเคมีและของเสียอันตราย ในฐานะประเทศผู้นำ (Lead Country)

๒. พัฒนา ASEAN Joint Position Paper ของอนุสัญญา Rotterdam ว่าด้วยกระบวนการแจ้งข้อมูลสารเคมีล่วงหน้าสำหรับสารเคมีอันตรายและสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชและสัตว์บางชนิดในการค้าระหว่างประเทศ สำหรับการประชุมรัฐภาคีอนุสัญญาบาเซล อนุสัญญา Rotterdam และอนุสัญญาสตอกโฮล์ม ระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำ (Lead Country) เพื่อปฏิบัติตาม ASPEN แผนงานที่ ๕ การมีส่วนร่วมของอาเซียนในประชาคมโลก

๓. ให้ความเห็นต่อข้อเสนอและปฏิบัติตามโครงการต่างๆ ที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นชอบภายใต้ ๗ แผนงาน ของแผนงานประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๘ และแผนปฏิบัติการคณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการสารเคมีและของเสีย

๒. คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง (ASEAN Working Group on Coastal and Marine Environment: AWGCME)

- เป้าหมาย

เพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลในภูมิภาคอาเซียน ควบคู่ไปกับการพัฒนาและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. เสนอโครงการ Capacity Development for ASEAN Member States on Identification and Differentiation of Spilled Oil and Tarballs และได้รับการรับรองให้ประเทศสมาชิกอาเซียนนำไปปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการวิเคราะห์องค์ประกอบของน้ำมัน สนับสนุนการสืบหาแหล่งที่มาของน้ำมัน ส่งเสริมการประสานงานในการรับมือกับปัญหามลภาวะข้ามแดนจากอุบัติเหตุรั่วน้ำมันรั่วในทะเล (อยู่ระหว่างการจัดหาแหล่งงบประมาณ)

๒. แสดงเจตจำนงเป็นประเทศผู้นำ (Lead Country) ในการดำเนินกิจกรรมด้านการควบคุมชนิดพันธุ์สัตว์น้ำต่างถิ่นที่รุกราน (Controlling Aquatic Invasive Alien Species) จากกิจกรรมการค้าสัตว์ทะเลสวยงามและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ภายใต้แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN)

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่งภายใต้แผนยุทธศาสตร์อาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมปี ๒๕๕๙-๒๕๖๘ (ASEAN Strategic Plan on Environment: ASPEN)

๑) กำหนดผู้ประสานงานของประเทศไทยในการประสานและแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการลดการรั่วไหลของกากน้ำมันและน้ำมันจากเรือบรรทุกสินค้า เพื่อส่งเสริมการเฝ้าระวัง การติดตามการล้างและการจัดการของเสียที่ผิดกฎหมายของเรือบรรทุกสินค้าในทะเล

๒) จัดทำคู่มือการใช้สารเคมีขจัดคราบน้ำมันฉบับภาษาอังกฤษเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ Guideline ระดับภูมิภาคอาเซียน

๓) ฝึกซ้อมรับมือเหตุรั่วไหลภายใต้แผนป้องกันมลพิษทางน้ำมันแห่งชาติ

๒. เตรียมความพร้อมในการเป็นเจ้าภาพจัดประชุมคณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง ครั้งที่ ๒๐ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. สนับสนุนการเตรียมความพร้อมเป็นเจ้าภาพการประชุมระดับอาเซียน เรื่อง การจัดการปัญหาขยะทะเล ในช่วงที่ประเทศไทยดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. ข้อตกลงอาเซียนเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน (ASEAN Agreement on Transboundary Haze Pollution)

- เป้าหมาย

ป้องกันและติดตามตรวจสอบมลพิษจากหมอกควันข้ามแดนอันเป็นผลเนื่องมาจากไฟบนพื้นดินและ/หรือไฟป่า ทั้งในระดับอนุภูมิภาคแม่โขงและความร่วมมือกับกลุ่มประเทศเขตใต้เส้นศูนย์สูตร

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. รับรองแผนปฏิบัติการเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อลดจำนวนจุดความร้อนในอนุภูมิภาคแม่โขงลงเหลือไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ จุด ในปี ๒๕๖๓ ตามวิสัยทัศน์ของโรดแมปอาเซียนปลอดหมอกควันข้ามแดนเพื่อก้าวไปสู่การเป็นภูมิภาคอาเซียนปลอดหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓

๒. ส่งหน่วยตรวจวัดคุณภาพอากาศแบบเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมเกี่ยวกับการควบคุมไฟป่า การตรวจวัดคุณภาพอากาศ และร่วมสนับสนุนข้อมูลและติดตามตรวจวัดคุณภาพอากาศในพื้นที่ชายแดนสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา ติดต่อกับด่านแม่สอด จังหวัดตาก ด่านสิงขร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และเมืองเสียมราฐ ประเทศกัมพูชา

๓. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม ๕ ประเทศ เรื่อง มลพิษจากหมอกควันข้ามแดนครั้งที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน ๒๕๖๑

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ดำเนินการลดจำนวนจุดความร้อนในอนุภูมิภาคแม่โขงเพื่อก้าวไปสู่การเป็นภูมิภาคอาเซียนปลอดหมอกควันภายในปี ๒๕๖๓

๒. ให้ความร่วมมือทางวิชาการกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่โขงเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ การป้องกันและแก้ไขปัญหาหมอกควันข้ามแดน

๔. ความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือคณะกรรมการลุ่มน้ำโขง (Mekong River Commission: MRC)

- เป้าหมาย

ส่งเสริมและประสานงานด้านการจัดการและการพัฒนาแหล่งน้ำและทรัพยากรอันเกี่ยวเนื่องแบบยั่งยืน เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิกและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชน โดยส่งเสริมแผนงานยุทธศาสตร์และกิจกรรมต่างๆ จัดหาข้อมูลข่าวสารวิทยาศาสตร์ ให้คำแนะนำด้านนโยบาย

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. ดำเนินโครงการติดตามความสมบูรณ์ของระบบนิเวศลุ่มน้ำโขง (Ecological Health Monitoring: EHM) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการลุ่มน้ำโขงของคณะกรรมการลุ่มน้ำโขง

๒. ปรับปรุงแนวทางด้านวิชาการในการอนุรักษ์ตามระเบียบปฏิบัติเรื่องคุณภาพน้ำ (Technical Guideline for Implementation of the Procedures for Water Quality: TGWQ) ด้านการจัดการและการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

๓. อธิปไตยกรรมควบคุมมลพิษเป็นกรรมการในคณะกรรมการแม่น้ำโขงแห่งชาติ

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ดำเนินโครงการติดตามความสมบูรณ์ของระบบนิเวศลุ่มน้ำโขง (Ecological Health Monitoring: EHM) ตามแผนการดำเนินงานของประเทศ (National Indicative Plan: NIP) โดยเก็บตัวอย่างสิ่งมีชีวิต ๔ ชนิด ทุก ๒ ปี เพื่อประเมินสถานการณ์ความสมบูรณ์ของระบบนิเวศลุ่มน้ำโขงในประเทศไทย

๒. ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาแหล่งน้ำบริเวณลุ่มน้ำโขง

๓. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ

๔. ร่วมเป็นคณะทำงานด้านการจัดการคุณภาพน้ำและสิ่งแวดล้อม และคณะทำงานด้านแบบจำลอง เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ

ความร่วมมือทางด้านวิชาการ

๑. ความร่วมมือไทย - สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

- เป้าหมาย

การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ ของรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี โดย German International Cooperation (GIZ)

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. โครงการการจัดการของเสียแบบผสมผสานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก (Integrated Waste Management for GHG Reduction) (กจส./กจน.)

- เพื่อปรับปรุงกรอบนโยบาย ส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน และน้ำเสียชุมชนแบบผสมผสานและเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศในประเทศไทย

- เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมคุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้างและความปลอดภัยทางปริมาณแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) ภายใต้แผนงานความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไทย - เยอรมัน (TGCC - Thai German Climate Change Programme) โดย GIZ เป็นผู้ดำเนินโครงการระยะเวลา ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

๒. โครงการ Advancing and Measuring Sustainable Consumption and Production (SCP) for a Low - Carbon Economy in Middle - Income and Newly Industrialized Countries (Advance SCP) (ควส.)

- เพื่อสนับสนุนการพัฒนาการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและฉลากสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย มีการปรับปรุงเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน Thai GPP เพื่อรองรับปริมาณสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- เป็นความร่วมมือระหว่างกระทรวงสิ่งแวดล้อมคุ้มครองธรรมชาติ การก่อสร้างและความปลอดภัยทางปริมาณแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (BMUB) โดย GIZ ดำเนินโครงการร่วมกับหน่วยงานในประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. จัดทำแผนการดำเนินโครงการการจัดการของเสียแบบผสมผสานเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก (Integrated Waste Management for GHG Reduction) เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยมี ๕ แผนงาน

๑) แผนงานด้านนโยบาย แผนกแนวคิดและมาตรการปกป้องการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ในนโยบายและแผนการจัดการขยะมูลฝอยและน้ำเสียชุมชนของประเทศ

๒) แผนงานการปฏิบัติในพื้นที่ พัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ๓ แห่ง และน้ำเสียชุมชน ๑ แห่ง แบบผสมผสานและเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ โดยจัดทำเกณฑ์คัดเลือกพื้นที่นำร่องที่เหมาะสม

๓) แผนงานการติดตามประเมินผล (M&E/MRV) พัฒนาและขยายระบบจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชนแบบบูรณาการ เชื่อมโยงกับการตรวจวัด การรายงานผล และการทวนสอบ (MRV) ปริมาณการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชน

๔) แผนงานการสนับสนุนทางการเงินและการลงทุน พัฒนารอบแนวคิดการสนับสนุนทางการเงินสำหรับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชนแบบบูรณาการ

๕) แผนงานความร่วมมือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยุกระดับความร่วมมือการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายในการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและน้ำเสียชุมชนแบบบูรณาการ ทั้งภายในและต่างประเทศ

๒. ขยายความร่วมมือโครงการ Advancing and Measuring Sustainable Consumption and Production (SCP) for a Low - Carbon Economy in Middle - Income and Newly Industrialized Countries (Advance SCP) (อยู่ระหว่างรอการยืนยันการดำเนินการ)

๒. ความร่วมมือไทย - ญี่ปุ่น

• เป้าหมาย

๑. สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ เทคโนโลยี และความร่วมมือด้านเทคนิควิชาการอย่างต่อเนื่อง
๒. จัดทำข้อเสนอความร่วมมือทางวิชาการ (Technical Cooperation Projects) และผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นหรืออาสาสมัครญี่ปุ่นอาวุโส (Senior Volunteer: SV) มาปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานไทย

• การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. โครงการพัฒนาอย่างมีศักยภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพ (กจส.)
 - เพื่อพัฒนาศักยภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน โดยสนับสนุนการจัดทำแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยแบบครบวงจรในประเทศไทย
 - เป็นความร่วมมือระหว่างองค์กรความร่วมมือระหว่างญี่ปุ่น (Japan International Cooperation: JICA) กรมควบคุมมลพิษ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ระยะเวลา ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)

๒. โครงการความช่วยเหลือการก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในประเทศไทย (Support for the Construction of Proper Waste Treatment Processes in the Kingdom of Thailand) (กจส.)

- เป็นโครงการต่อเนื่องจากโครงการ Waste Landfill Planning Assistance for Thailand (๒๕๕๕ - ๒๕๕๘)

- เพื่อถ่ายทอดความรู้และให้ความช่วยเหลือการดำเนินการและดูแลรักษาระบบฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศของพื้นที่นำร่องในประเทศไทย คือ เทศบาลเมืองสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นที่ปรึกษาให้กับเทศบาลในการดำเนินงานด้าน 3R ขยายผลโครงการไปสู่พื้นที่อื่น

- เป็นความร่วมมือระหว่างกรมควบคุมมลพิษ จังหวัดฟุกุโอกะ (Fukuoka Prefectural Government) ศูนย์สาขาภิบาลสิ่งแวดล้อมของประเทศญี่ปุ่น (Japan Environmental Sanitation Center) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น สำนักงานคิวชู (Kyushu International Center) งบประมาณของประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ ปี ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๐ - มีนาคม ๒๕๖๓

๓. การจัดการคุณภาพอากาศ (กจอ.)

- จัดทำนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Japan - Thailand Clean Air Partnership for Particulate Matter Reduction Strategy and Measures Development for Thailand Project)

- สนับสนุนการจัดทำบัญชีการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็ก การวิเคราะห์แหล่งกำเนิดฝุ่นละออง และการพัฒนานโยบายมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสำหรับประเทศไทย

- เป็นโครงการความร่วมมือภายใต้บันทึกข้อตกลงระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงสิ่งแวดล้อมแห่งประเทศญี่ปุ่น ว่าด้วยความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม ระยะเวลา ๒ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๓)

• ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. ดำเนินการต่อเนื่องในโครงการความช่วยเหลือการก่อสร้างระบบจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในประเทศไทย (Support for the Construction of Proper Waste Treatment Processes in the Kingdom of Thailand)

- ประเมินผลระบบการฝังกลบขยะมูลฝอยแบบกึ่งใช้อากาศ (Semi - Aerobic Landfill) ในรูปแบบฟุกุโอกะ (Fukuoka method)

- สำรวจเพื่อคัดเลือกองค์ประกอบส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ที่เหมาะสมที่ต้องการนำระบบมาใช้

- สร้างจิตสำนึกและความตระหนักด้าน 3R ของประชาชน

๒. เสนอโครงการด้านการจัดการคุณภาพอากาศ เพื่อจัดทำนโยบายและมาตรการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (Japan - Thailand Clean Air Partnership for Particulate Matter Reduction Strategy and Measures Development for Thailand Project) ระยะเวลา ๒ ปี

๓. ขอรับการสนับสนุนอาสาสมัครญี่ปุ่น สาขาความร่วมมือ City Environment Improvement ในหัวข้อ Air pollution: Vibration Pollution Management

๓. ความร่วมมือไทย – สาธารณรัฐเกาหลี

- เป้าหมาย

แลกเปลี่ยนความรู้ด้านนโยบายและเทคนิควิชาการด้านข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- การดำเนินงานปัจจุบัน

โครงการ Asia Pacific Green Public Procurement Partnership Project (ศวส.)

เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันเทคโนโลยีอุตสาหกรรมและสิ่งแวดล้อม สาธารณรัฐเกาหลี (KEITI) ภายใต้กรอบการทำงานสิบปีว่าด้วยการผลิตและบริการที่ยั่งยืน (10 YFP on SCP) เพื่อสนับสนุน และกระตุ้นตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมผ่านการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของประเทศไทย

- ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

สนับสนุนการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับเกณฑ์ข้อกำหนดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประเภทวัสดุก่อสร้าง ได้แก่ ฉนวนกันความร้อน เหล็กก่อสร้าง และปูนซีเมนต์ ภายใต้โครงการ Asia Pacific Green Public Procurement Partnership Project (สิ้นสุดโครงการเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒)

๔. ความร่วมมือไทย – ไต้หวัน

- เป้าหมาย

แลกเปลี่ยนความรู้ด้านนโยบายและเทคนิควิชาการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนงบประมาณจากไต้หวัน

- การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษและการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนดินและน้ำใต้ดิน (กจน.)

ภายใต้คณะทำงานฟื้นฟูการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดินแห่งประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (WG ReSAGPAPR) โดยการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ ไต้หวัน

๑) การศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาการปนเปื้อนสารอินทรีย์ระเหย (VOCs) ในดินและน้ำใต้ดิน บริเวณพื้นที่ที่เคยเป็นโรงงานผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ณ เมืองเกาหยวน ไต้หวัน

๒) การประชุมด้านเทคโนโลยีการป้องกันสิ่งแวดล้อม ๒๐๑๗ ซึ่งจัดโดยองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ไต้หวัน ณ เมืองไทเป ไต้หวัน

๓) การประชุมเชิงปฏิบัติการ International Workshop on the Remediation Technology of Brownfields ซึ่งจัดโดยองค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อมไต้หวัน ณ เมืองไทเป ไต้หวัน

๔) การฝึกอบรมเทคนิคด้านการฟื้นฟูการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน ณ เมืองไทเป ไต้หวัน

๕) ประเทศไทยโดยกรมควบคุมมลพิษเป็นเจ้าภาพร่วมกับบริษัทเซลล์แห่งประเทศไทยจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การบริหารจัดการการปนเปื้อนต่อดินและน้ำใต้ดิน ประจำปี ๒๕๖๑ ณ กรมควบคุมมลพิษ มีผู้เข้าร่วมการสัมมนาจากกรมควบคุมมลพิษ องค์กรพิทักษ์สิ่งแวดล้อมไต้หวัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และบริษัทที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม

๒. แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษร่วมกับ สำนักงานปกป้องสิ่งแวดล้อมแห่งไต้หวัน (Taiwan-EPA) (กตพ.)

ภายใต้โครงการ Training Course of Environmental Enforcement and Compliance โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ ณ เมืองไทเป และเมืองไทจง ไต้หวัน

๑) ประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายของแต่ละประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน เวียดนาม และประเทศไทย

๒) อบรมเรียนรู้ทฤษฎีและพัฒนาทักษะการปฏิบัติ การใช้เครื่องมือในการตรวจสอบด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม

๓) ศึกษาดูงานการจัดการสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและอุตสาหกรรมเหล็กกล้า

๔) ลงพื้นที่ฝึกปฏิบัติการตรวจสอบการระบายน้ำทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ

• ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต

๑. การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษและการจัดการพื้นที่ปนเปื้อนดินและน้ำใต้ดิน

๑) เข้าร่วมฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นทางวิชาการด้านเทคนิคการฟื้นฟูการปนเปื้อนในดินและน้ำใต้ดิน ณ เมืองไทเป ไต้หวัน ซึ่งคณะทำงานฟื้นฟูการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดินภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกจัดอบรมเป็นประจำทุกปี

๒) เป็นเจ้าภาพร่วมกับบริษัทเซลล์แห่งประเทศไทยจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การบริหารจัดการการปนเปื้อนต่อดินและน้ำใต้ดิน โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญจากไต้หวันเป็นวิทยากรและให้คำแนะนำในการฟื้นฟูพื้นที่ปนเปื้อนในประเทศไทย

- ๓) เข้าร่วมประชุมคณะทำงานฟื้นฟูการปนเปื้อนมลพิษในดินและน้ำใต้ดินภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก
- ๔) เป็นผู้ประสานงานของประเทศไทยในการเข้าร่วมการประชุมระดับบริหารตามที่คณะทำงานกำหนด
- ๒. การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๑) ลงพื้นที่ฝึกอบรมพัฒนาทักษะการปฏิบัติและใช้เครื่องมือตรวจสอบด้านมลพิษสิ่งแวดล้อม
 - ๒) อบรมเชิงปฏิบัติการด้านการพัฒนาระบบการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม
 - ๓) ศึกษาดูงานด้านการใช้เทคโนโลยีในการควบคุมมลพิษและการจัดการสิ่งแวดล้อมในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ

๕. ความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

• เป้าหมาย

การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ โดยการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน และการวิจัยในสาขาที่มีความสนใจร่วมกัน ใน ๖ สาขาความร่วมมือ ได้แก่ (๑) การควบคุมมลพิษทางอากาศ (๒) การควบคุมมลพิษทางน้ำ (๓) การควบคุมมลพิษจากยาฆ่าแมลงและสารเคมี (๔) การจัดการขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย (๕) การดำเนินงานและบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และ (๖) กฎหมายสิ่งแวดล้อม

• การดำเนินงานปัจจุบัน

๑. มีการลงนามความร่วมมือบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระหว่างกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งราชอาณาจักรไทย และ สปป. ลาว และการลงนามความร่วมมือแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ระหว่างอธิบดีกรมควบคุมมลพิษฝ่ายไทยและฝ่าย สปป. ลาว

๒. จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อมปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ (Action Plan on Environmental and Pollution Management 2017-2021) ระหว่างกรมควบคุมมลพิษฝ่ายไทยและฝ่าย สปป. ลาว

๓. จัดอบรมเชิงปฏิบัติการและศึกษาดูงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ในช่วงปี ๒๕๖๐-๒๕๖๑ ให้แก่ สปป. ลาว

๑) จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเสริมสร้างศักยภาพเทคนิคการติดตามตรวจสอบ การรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศและเสียง และการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินด้านมลพิษทางอากาศให้แก่เจ้าหน้าที่สถาบันทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สปป. ลาว ณ กรมควบคุมมลพิษ

๒) จัดศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การจัดการของเสียอันตราย การจัดการน้ำเสียชุมชน การติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม และหาหรือแนวทางการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดให้แก่คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ และจังหวัดสะหวันเขต สปป. ลาว ณ กรมควบคุมมลพิษ และจังหวัดฉะเชิงเทรา

๓) จัดศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การตรวจวัดมลพิษ มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศและเสียงจากยานพาหนะข้ามแดนให้แก่เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ สปป. ลาว ณ ด้านศุลกากรจังหวัดหนองคาย

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

๑. จัดฝึกอบรมแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการให้กับเจ้าหน้าที่ สปป. ลาว ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ในหัวข้อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การจัดทำมาตรฐานและแนวทางการบังคับใช้ การติดตามตรวจสอบ การเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์ตัวอย่าง การพัฒนาห้องปฏิบัติการให้ได้ตามมาตรฐาน ISO 17025 และการดำเนินงานตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ

๒. ประชุมหารือระดับทวิภาคีระหว่างคณะผู้แทนไทย - สปป. ลาว จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อติดตามการดำเนินงานความร่วมมือของทั้งสองฝ่าย จัดทำแผนการดำเนินงานความร่วมมือในระยะต่อไป

๖. ความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐสิงคโปร์

- **เป้าหมาย**

การแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์โดยการศึกษาดูงาน ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ภายใต้โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการไทย - สิงคโปร์ (Thailand - Singapore Civil Service Exchange Programme: CSEP) สาขาสิ่งแวดล้อม

- **การดำเนินงานปัจจุบัน**

๑. โครงการ Training on Environmental Law and Enforcement for Officials of Thailand (กตพ.)

ฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรื่องกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันสิ่งแวดล้อม การจัดการมลพิษต่างๆ และศึกษาดูงานสถานีตรวจวัดคุณภาพอากาศ ศูนย์ตรวจสอบสภาพรถยนต์ การวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. โครงการ Economic Measures for Pollution Management (กจน.)

ฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับมาตรการทางเศรษฐกิจ กฎระเบียบ นโยบาย เพื่อการจัดการมลพิษด้านน้ำ อากาศ ขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย มาตรการในปัจจุบันและอนาคต มาตรการที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด หลักการเครื่องมือและการดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่จาก กอง ศูนย์ เข้าร่วม ได้แก่ กจน. กจอ. กยผ. กตพ.

- **ทิศทางและการดำเนินงานในอนาคต**

แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการจัดการมลพิษกับสาธารณรัฐสิงคโปร์ เน้นด้านการบริหารจัดการมลพิษ การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การบังคับใช้กฎหมาย การใช้เครื่องมือ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีในการควบคุมมลพิษด้านน้ำ อากาศ ขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

กรมควบคุมมลพิษ
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

จัดทำโดย

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ
โทร. 0 2298 2459

ออกแบบปก
ส่วนสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขานุการกรม

www.pcd.go.th กรมควบคุมมลพิษ